

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Mikušom, Šoltésovej 2, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17 Co 1165/2015-356 zo 16. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 169/2017 z 24. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Konanie o sťažnosti [REDAKOVANÉ] z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. novembra 2018 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených práv podľa ústavy, Listiny základných práv a slobôd a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 1165/2015-356 zo 16. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 169/2017 z 24. júla 2018 a ktorým by napadnuté rozhodnutia týchto súdov zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň žiadala, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplynulo, že sťažovateľka sa žalobou podanou na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy z 18. mája 2007, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným v žalobe a jednotlivých rozhodnutiach všeobecných súdov, a zároveň určenia, že poručiteľ [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poručiteľ“), ktorý bol jej otcom, bol v čase svojej smrti vlastníkom týchto nehnuteľností. Svoju žalobu odôvodnila tým, že spolu s poručiteľom bola podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností (poručiteľ v podiele $\frac{3}{4}$ a sťažovateľka v podiele $\frac{1}{4}$ k celku). V roku 1984 poručiteľ uzavrel v poradí druhé manželstvo, a to s [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), s ktorou žil v spoločnej domácnosti až do svojej smrti. Okolo roku 2003 bola poručiteľovi diagnostikovaná rakovina prostaty, na ktorú bol priebežne liečený a naposledy hospitalizovaný od 1. mája 2007 do 11. mája 2007. Dňa 18. mája 2007 poručiteľ daroval svoj podiel na nehnuteľnosti vo veľkosti $\frac{3}{4}$ žalovanej; dňa 14. júna 2007 zomrel. S prihliadnutím na prepúšťacu správu bola sťažovateľka toho názoru, že poručiteľ nebol schopný rozpoznať význam takéhoto právneho úkonu. Svoje tvrdenie opierala o psychiatrické konziliárne vyšetrenie realizované počas poslednej hospitalizácie poručiteľa, teda 9 dní pred podpisom darovacej zmluvy. Pri vyšetrení sa konštatoval organický psychosyndróm v popredí s ťažkými poruchami pamäti a poruchami emotivity. Preto je sťažovateľka presvedčená, že darovacia zmluva je absolútne neplatný právny úkon. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodnila tým, že nehnuteľnosti je potrebné prejednať v dedičskom konaní.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 14 C 11/2008-322 z 8. júna 2015 žalobe sťažovateľky vyhovel. Určil, že darovacia zmluva je neplatná a poručiteľ bol v čase svojej smrti vlastníkom sporných nehnuteľností. Krajský súd na základe odvolania žalovanej rozsudok okresného súdu rozsudkom č. k. 17 Co 1165/2015-356 zo 16. novembra 2016

(ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol a rozhodol o trovách konania.

4. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila poukazom na § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov [(ďalej len „CSP“); ďalej iba „prvý uplatnený dovolací dôvod“] a na § 421 ods. 1 CSP (ďalej len „druhý uplatnený dovolací dôvod“). V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľka uviedla, že krajský súd porušil jej právo na spravodlivý proces tým, že nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a nedostatočne odôvodnil svoj rozsudok. Zároveň uviedla, že pokiaľ krajský súd ignoroval závery znaleckého posudku vypracovaného [REDACTED] [REDACTED] v Pezinku, nesprávne vec právne posúdil, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP.

5. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 169/2017 z 24. júla 2018 dovolanie sťažovateľky odmietol, a to vo vzťahu k prvému uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 447 písm. c) CSP a vo vzťahu k druhému uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 447 písm. f) druhej časti vety CSP.

6. So závermi krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasila a v ústavnej sťažnosti opätovne ako v priebehu celého konania tvrdila, že *„Podstata predmetu konania je na posúdení duševného stavu poručiťľa v čase podpisu napádanej darovacej zmluvy. Ide o odbornú otázku, ktorú súd nemôže určiť vlastnou úvahou a nahradiť posúdenie duševného stavu poručiťľa v čase podpisu napádanej zmluvy jeho životnou líniou. Za situácie, keď túto preukazovali pritom len osoby blízke manželke poručiťľa, ktoré mali záujem na veci, neboli nestranné. Nie je nepodstatné, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu sa dcéry žalovanej stali spoluvlastníkmi nehnuteľnosti ktorá bola predmetom súdneho konania, čo jednoznačne potvrdzuje účelovosť ich výpovedí. Je všeobecne známe, že demencia ako duševná choroba spôsobuje narušenie viacerých psychických funkcií ako je pamäť intelekt úsudkové schopnosti, chápanosť, motivácia, myslenie, osoba touto chorobou trpiaca je neschopná posúdiť následky svojho konania ani*

svoje konania ovládať v čase účinenia právneho úkonu. Odvolací súd vyššie uvedené poprel, pričom svoju úvahu riadne neodôvodnil... Sťažovateľka nepopiera zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ale dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcim spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Voľná úvaha nemôže byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle.“. Nadväzne sťažovateľka konštatuje, že „ak súd vytvorí právny základ na rozhodovanie vo veci samej svojvoľným hodnotením takého dôkazu, ktorý má nezastupiteľný význam pre vytvorenie skutkového základu rozhodnutie vo veci samej, čím znalecký posudok č. 11/2013 znaleckej organizácie z [REDAKOVANÉ] nesporne je a ktorý bol posudkom kontrolným oproti predchádzajúcim znaleckým posudkom, potom takýto postup a rozhodnutie odvolacieho súdu je treba považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. To platí aj pre situáciu, keď súd takýto dôkaz považuje za nepodstatný a v rozhodnutí vo veci samej ho jednoducho nehodnotí. Za ústavne neudržateľné a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je možné považovať aj skutočnosť, že napriek tomu, že bola preukázaná duševná nespôsobilosť poručiteľa [REDAKOVANÉ] pochopiť svoje konanie, odvolací bez opory v dokazovaní a v rozpore s vykonaným dokazovaním prezumoval duševnú spôsobilosť pochopiť význam podpisovanej darovacej zmluvy. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací konštatuje, že nesprávne skutkové zistenia sú namietané dôvodne, ale z odôvodnenia nevyplýva, čo bolo dôvodom takéhoto záveru, čo je potrebné vnímať ako arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku.“.

7. Podaním z 23. januára 2019 doručeným ústavnému súdu 25. januára 2019 právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu oznámil, že sťažovateľka berie sťažnosť „v celom rozsahu späť“.

8. Podľa § 54 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov ak sťažovateľ vezme svoju sťažnosť späť, ústavný súd konanie o nej zastaví okrem prípadu, ak ústavný súd rozhodne, že späťvzatie sa nepripúšťa, najmä, ak sťažnosť smeruje proti takému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo

inému zásahu, ktoré mimoriadne závažným spôsobom porušujú základné práva alebo slobody sťažovateľa.

9. Vzhľadom na to, že sťažovateľka vzala svoju sťažnosť späť (bod 7) a ústavný súd z tejto sťažnosti nezistil existenciu skutočností, ktoré by mohli viesť k záveru o neprípustnosti zastavenia konania, rozhodol o nej tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2019